

Na temelju članka 67. Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti (»Narodne novine«, broj 59/96. - pročišćeni tekst), ministar znanosti i tehnologije donosi

PRAVILNIK O OSNOVAMA FINANCIRANJA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH INSTITUTA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se osnove stjecanja i raspodjele sredstava za izvedbu Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa, te ostali čimbenici za određivanje novčane podloge rada javnih instituta (u daljnjem tekstu: instituti), te drugih instituta i tehnoloških centara u vlasništvu ili suvlasništvu Republike Hrvatske, način na koji ministar znanosti i tehnologije (u daljnjem tekstu: Ministar) utvrđuje broj radnih mjesta za koja se plaće i druga primanja osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske, te ostala pitanja u svezi s osnovama financiranja znanstvenoistraživačke djelatnosti na institutima.

Članak 2.

Instituti stječu sredstva za obavljanje svoje djelatnosti prema izvorima propisanim odredbom članka 67. i 70. Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti u daljnjem tekstu: Zakon).

Sredstva za rad instituta koja se osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske doznajuje Ministarstvo znanosti i tehnologije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za namjene utvrđene člankom 68. Zakona.

Sredstva za rad doznaju za izvedbu programa kontinuirane znanstvenoistraživačke djelatnosti i znanstvenoistra-

živačkih projekata u okviru Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa, koriste se u skladu sa potpisanim ugovorima.

Ostali programi i projekti mogu se izvoditi ako su donešeni u skladu sa Zakonom i ako se za njih osiguraju sredstva.

Sredstva za rad instituta pribavljena temeljem članka 70. Zakona obavljanjem djelatnosti, koriste se na način propisan ovim Pravilnikom.

II. DJELATNOST ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH INSTITUTA

Članak 3.

Znanstvenoistraživački instituti rade na programima trajne znanstvenoistraživačke djelatnosti na izvedbi Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa.

Instituti mogu obavljati znanstveni i visokostručni rad, te ostale djelatnosti koje su u svezi sa znanstvenoistraživačkom i stručnom djelatnošću, na način propisan Zakonom, ovim Pravilnikom i općim aktima instituta, kao i nastavnu djelatnost u suradnji i za potrebe visokih učilišta.

II. 1. TRAJNA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Članak 4.

Kod javnih instituta iz proračuna Republike Hrvatske ukupna sredstva određuju se temeljem prihvaćenih i ugovorenih znanstvenoistraživačkih programa.

Ukupna sredstva obuhvaćaju:

- osnovne plaće zaposlenih, prema ustroju radnih mjesta;
- osnovne troškove rada instituta (tzv. »hladni pogon«);
- troškove izvedbe programa, podijeljeno po temama, prema posebnim ugovorima;
- opremu i kapitalne izdatke, prema posebnim ugovorima ili odlukama Ministarstva

Plaće zaposlenika, osnovni troškovi instituta (tzv. »hladni pogon«), nabavka opreme, infrastruktura, kapitalni izdaci i dr. mogu se osigurati odvojeno od ugovora za izvedbu znanstvenoistraživačkih programa i projekata, u skladu sa ovim Pravilnikom.

Članak 5.

Instituti i tehnološki centri u vlasništvu ili suvlasništvu Republike Hrvatske, a koji su ustrojeni kao trgovačko društvo, ili su u sklopu trgovačkog društva, osiguravaju plaće zapo-

slenika i osnovne troškove rada instituta ili centra iz vlastitih prihoda, a Ministarstvo može osigurati sredstva za znanstvenoistraživačke i razvojne programe i projekte, za opremu, tekuće održavanje i kapitalna ulaganja.

Instituti i centri koji nisu u vlasništvu ili suvlasništvu Republike Hrvatske mogu s Ministarstvom sklopiti ugovor za rad na znanstvenoistraživačkim ili razvojnim programima ili projektima, o čemu odlučuje Ministar.

II. 2. DJELATNOST IZVAN NACIONALNOG ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG PROGRAMA

Članak 6.

Javni instituti čije se financiranje osigurava iz proračuna Republike Hrvatske za potrebe izvedbe Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa, mogu ugovarati programe, projekte, ekspertize i druge poslove u skladu sa svojim statutom, ako ti poslovi ne ometaju provedbu Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa.

Troškovi projekata ili programa, kao i ostalih radova iz stavka 1. ovoga članka moraju se u cijelosti pokriti iz njihova prihoda.

U obračun troškova obvezatno se uračunava radno vrijeme zaposlenika zaposlenih na ugovorenom projektu odnosno programu te svi ostali direktni troškovi (putovanja i dnevnica, sirovina i opreme, energije i dr.).

Članak 7.

Prihod ostvaren prema stavku 3. članka 6. instituti utrošit će sukladno članku 3. stavku 2. i 3. Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja prihoda javnih visokih učilišta i javnih znanstvenoistraživačkih instituta ostvarenih na tržištu od obavljanja svoje djelatnosti (»Narodne novine, 103/95.), (u daljnjem tekstu: Pravilnik o mjerilima).

Prihode ostvarene prema stavku 1. ovog članka institut će, sukladno Pravilniku o mjerilima, a temeljem posebnog općeg akta raspodijeliti prema sljedećem:

- 10% za unapređenje djelatnosti instituta, nabavku opreme, investicije ili investicijsko održavanje. Sredstva raspoređuje ravnatelj, o čemu redovito izvješćuje upravno vijeće instituta.
- 5% za unapređenje rada zavoda, odnosno laboratorija, za nabavku opreme, investicije ili investicijsko održavanje.
- 10% za pokriće dijela troškova poslovanja instituta: troškovi hladnog pogona, održavanje, povećanje plaća zaposlenika i dr. Sredstva raspoređuje ravnatelj, o čemu redovito izvješćuje upravno vijeće instituta.

- 5% za pokriće dijela troškova poslovanja zavoda, odnosno laboratorija: troškovi hladnog pogona, održavanje, povećanje plaća zaposlenika koji izravno ne sudjeluju u radu na projektu i dr. Sredstva raspoređuje predstojnik zavoda, odnosno laboratorija, uz suglasnost ravnatelja.
- 70% sredstava koristi se za izvođenje projekata, plaćanje sudionika na projektu, putovanja, plaćanje kotizacija, objavljivanje radova i dr. Sredstva raspoređuje voditelj projekta uz suglasnost ravnatelja. Za plaće i naknade sudionika na projektu ne može se rasporediti više od 50% ovog iznosa.

Odredbe ovog članka ne odnose se na sredstva koja se osiguravaju temeljem članka 67. st. 1. i 2. Zakona.

Članak 8.

Odredbe članka 7. ne primjenjuju se na ugovore o izvedbi projekata i programa u svezi s provedbom Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa a koji se financiraju iz Državnog proračuna.

III. INVESTICIJE

Članak 9.

Investicijski radovi (izgradnja objekata i veći popravci) provode se prema godišnjem, ili višegodišnjem planu koji uz suglasnost Ministarstva donosi institut. Sredstva za investicijske radove doznačuje Ministarstvo ili se osiguravaju iz vlastitih prihoda instituta.

Dio sredstava za tekuće održavanje objekata i opreme Ministarstvo doznačuje (prema procjeni stvarne situacije i veličini instituta) bez posebne naznake u okviru doznaka za osnovne troškove poslovanja (hladni pogon).

IV. OSNOVNI TROŠKOVI POSLOVANJA (HLADNI POGON)

Članak 10.

Ministarstvo doznačuje institutu sredstva za troškove poslovanja u skladu s osnovnim troškovima rada instituta (tzv. hladni pogon), odnosno troškovima ostvarenja znanstvenih programa.

Polazna osnova za utvrđivanje iznosa sredstava iz stavka 1. ovoga članka temelji se na visini prosječnih mjesečnih troškova u zadnje dvije godine.

Ukoliko se osiguravaju posebno, izvan ugovora o izvedbi programa, osnovni troškovi instituta (hladni pogon) ne mogu biti veći od 25% ukupnih sredstava za plaće zaposlenih u institutu.

Doznaka sredstava na način propisan stavkom 3. ovoga članka umanjuje se za 7,5% od prihoda prema čl. 7, stavak 2. alineja 3. ovog Pravilnika, ostvarenih u prethodnoj godini, koje je institut ostvario izvan programa Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa.

V. ZAPOSLENICI U JAVNIM INSTITUTIMA

Članak 11.

U izvedbi programa trajne znanstvenoistraživačke djelatnosti sudjeluju znanstvenici i suradnici.

U radu na programima mogu sudjelovati i zaposlenici koji pod neposrednim stručnim nadzorom znanstvenika i suradnika sudjeluju u istraživanjima na temama ili programima (stručni suradnici, laboranti, instruktori, programeri, i ostalo pomoćno istraživačko osoblje), u skladu s planom izvedbe programa.

Zaposlenici iz stavka 2. ovoga članka moraju imati najmanje srednju stručnu spremu.

Članak 12.

Obveze zaposlenika u institutima (znanstveni i stručni i drugi rad) utvrđuju se u okviru punog radnog vremena.

Ispunjavanje obveza znanstvenika i suradnika utvrđuje se u skladu s opterećenjem na izvedbi programa, temeljem plana aktivnosti na programima, temama i ugovornim projektima.

Obveze zaposlenika koji rade nepuno radno vrijeme proporcionalno se umanjuju.

Članak 13.

Pod punim se znanstvenim opterećenjem znanstvenika koji obavljaju dužnost ravnatelja smatra 50% vrijednosti propisanih stavkom 1. članka 12.

Ostali oblici znanstvenog i stručnog rada (pisanje znanstvenih članaka, kao i sudjelovanja u radu stručnih vijeća i ostalih tijela instituta, te sudjelovanja u radu povjerenstava), sastavni su dio djelatnosti vezane uz redoviti znanstvenoistraživački rad.

V.1. RAD IZVAN PROVEDBE PROGRAMA

Članak 14.

Znanstvenici i suradnici iznimno mogu raditi na poslovima izvan programa, u skladu sa čl. 6. ovog Pravilnika ako to ne ugrožava rad na programu.

Znanstveniku ili suradniku za rad izvan programa, iz prihoda na ugovorenim poslovima iz članka 6. i iz sredstava ostvarenih prema čl. 7. ovoga Pravilnika, pripada naknada najviše do 30% iznosa plaće propisane općim aktom instituta.

Članak 15.

Znanstvenici i suradnici čije je opterećenje na programima manje od punog opterećenja iz članka 13. ovoga Pravilnika dužni su obveze do punog radnog vremena ispuniti radom u ostalim djelatnostima instituta, kao što su to ugovorni projekti, izvođenje nastave na visokom učilištu i dr.

Znanstvenici i suradnici koji ne ostvaruju pravo na punu plaću iz svoje osnovne djelatnosti na programima dužni su, u postotku neostvarene obveze, razliku do punog iznosa osnovne plaće nadoknaditi iz rada u ostalim djelatnostima instituta, iz stavka 1. ovoga članka.

V.3. ZNANSTVENI NOVACI

Članak 16.

Uz osobe izabrane u suradnička zvanja u izvođenju programa sudjeluju i znanstveni novaci koji sklapaju ugovor o radu na način propisan posebnim zakonom i na institutu mogu se birati u jedno od istraživačkih zvanja.

V.4. VANJSKI SURADNICI

Članak 17.

U izvođenju programa u institutu mogu sudjelovati osobe koje nisu sklopile ugovor o radu (vanjski suradnici), ali su u skladu s odredbama posebnog zakona izabrani u znanstvenonastavno zvanje na visokom učilištu, ili su znanstvenici iz drugog znanstvenoistraživačkog instituta.

Troškovi njihovog rada uređuju se posebnim ugovorom.

V.5. ZAPOSLENICI KOJI OBAVLJAJU STRUČNE I OPĆE POSLOVE

Članak 18.

U obavljanju djelatnosti instituta sudjeluju i zaposlenici koji obavljaju stručne i opće poslove (pravne, stručnoadministrativne, financijskoračunovodstvene, tehničke i ostale poslove).

V. 6. ZAPOSLENICI ZA KOJE SE SREDSTVA ZA PLAĆE, DRUGA PRIMANJA I NAKNADE OSIGURAVAJU U PRORAČUNU REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 19.

Na temelju elemenata propisanih ovim Pravilnikom (veličina i broj istraživačkih skupina po temama), te broja programa i tema koje je Ministarstvo prihvatilo za financiranje,

institut će izraditi ustroj radnih mjesta, a Ministar će utvrditi uvjete kojima će se odrediti broj zaposlenika na institutu za koje će se sredstva za plaće i ostala primanja i naknade osiguravati u proračunu Republike Hrvatske.

Broj znanstvenika, broj suradnika i broj zaposlenika iz stavka 2. članka 11. ovoga Pravilnika utvrdit će se u institutu na način da će se broj znanstvenika i suradnika u okviru jedne teme programa trajne znanstvenoistraživačke djelatnosti kretati u slijedećim okvirima (osnovni ustroj znanstvenika na temi):

- a) do četiri (4) znanstvenika po jednoj temi, od čega:
 - do dva (2) znanstvena savjetnika
 - do dva (2) viša znanstvena suradnika
- b) do četiri (4) istraživača (stalni istraživači ili znanstveni novaci) po jednoj temi, od čega:
 - do dva (2) stalna istraživača (stručni suradnik, mladi asistent, asistent ili viši asistent)
- c) do jedan (1) tehničar ili laborant kad je to ustrojem instituta predviđeno prvenstveno u prirodnim, biomedicinskim, biotehničkim i tehničkim znanostima i kad postoji laboratorij), osim u posebnim slučajevima kad broj ovog osoblja može biti veći.

Tema s većim timovima, odnosno programi koji nisu podijeljeni u znanstvene teme, ustrojavaju se kao umnožak osnovne teme iz ovog članka. To znači da se timovi popunjavaju do 2,3 ili više puta većim brojem znanstvenika i suradnika, ali u istim kategorijama (suradnici posebno, znanstveni savjetnici posebno i dr.).

Članak 20.

Broj znanstvenika, broj suradnika i broj ostalih zaposlenika utvrđen na način iz prethodnog članka, pomnožit će se prosječnim koeficijentom za svaku grupu zvanja, kako bi se dobio zbroj koeficijenata zaposlenika (ZKZ-1) koji sudjeluju u izvodenju programa.

Za zaposlenike koji obavljaju stručne i opće poslove (zaposlenici iz članka 18. ovoga Pravilnika) odobrit će se sredstva za njihove plaće u iznosu do 8% od vrijednosti zbroja koeficijenata zaposlenika (ZKZ) iz stavka 4. ovoga članka. U izuzetnim slučajevima (rad na više lokacija uz posebno ustrojstvo ustrojbenih jedinica) Ministarstvo može odobriti veći broj zaposlenika koji obavljaju stručne i opće poslove.

Za zaposlenike koji rade na poslovima održavanja čistoće odobrit će se sredstva za njihove plaće i ostala primanja i naknade na način da na svakih 900 m² dolazi po jedno plaćeno radno mjesto.

U izuzetnim slučajevima (kliničke ili laboratorijske prostorije) Ministarstvo može odobriti veći broj zaposlenika za održavanje čistoće.

Zbroj koeficijenata svih zaposlenika iz st. 1, 2 i 3. ovoga članka čini ukupan zbroj koeficijenata zaposlenika (ZKZ) instituta.

Članak 21.

Ministarstvo može sa institutom sklopiti ugovor za rad na znanstvenoistraživačkom projektu u okviru Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa. Znanstvenici i suradnici koji rade na ovim projektima mogu biti iz reda djelatnika uključenih u program trajne istraživačke djelatnosti, ili djelatnici koji rade samo na tim projektima.

Ako na projektu rade djelatnici instituta uključeni u programe, ne povećava se ukupni ZKZ instituta, a time ni sredstva za osnovne plaće.

Ako na projektu ne rade djelatnici instituta uključeni u programe, ukupni ZKZ instituta povećava se privremeno, za vrijeme na koje je projekt ugovoren.

Članak 22.

Institut je dužan prije zapošljavanja novih zaposlenika zatražiti suglasnost Ministarstva.

Ukoliko Ministarstvo ne odgovori u roku od 30 dana od uredno podnesenog zahtjeva smatra se da je suglasnost izdana.

Suglasnost iz st. 1. ovoga članka nije potrebna za zamjenu privremeno odsutnog zaposlenika.

Članak 23.

O svakoj promjeni nastaloj u svezi sa zaposlenim zaposlenicima (novi zaposlenik, izbor u više zvanja, neplaćeni dopust, bolovanja, i sl.) instituti su dužni izvijestiti Ministarstvo u roku od osam (8) dana od nastale promjene.

Članak 24.

Pri ugovaranju novih istraživačkih programa, odnosno promjeni postojećih, instituti su dužni uklopiti se u ukupni broj koeficijenata.

U slučaju bitnih odstupanja, koja bi zahtijevala promjenu zajedničkog koeficijenta zaposlenika (ZKZ), potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva o prihvaćanju financiranja novog programa.

Ministarstvo može u slučaju privremene potrebe za povećanjem kapaciteta instituta odobriti dodatne zajedničke koeficijente zaposlenika (ZKZ) za potrebe provedbe novih programa, kojim se privremeno korigira kapacitet instituta.

Ministarstvo će u slučaju bitne promjene programa ili ustroja instituta odrediti novi zajednički koeficijent zaposlenika (ZKZ) instituta.

VI. NADZOR

Članak 25.

Nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika provodi Ministarstvo. Kada Ministarstvo utvrdi da je došlo do povrede ovoga Pravilnika, upozorit će ravnatelja instituta na uočenu povredu i ostaviti mu rok za njeno otklanjanje.

Ako u ostavljenom roku ne budu otklonjene uočene povrede Ministarstvo će poduzeti mjere iz svoje nadležnosti.

Pravilnik
o osnovama financiranja
znanstvenoistraživačkih
instituta

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Ministar će u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovoga Pravilnika utvrditi privremeni zbroj koeficijenata (ZKZ) za radna mjesta službenika i namještenika na institutima za koja se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske na način propisan člankom 19. i 20. ovoga Pravilnika.

Ministar će zbroj koeficijenata utvrditi na temelju ugovorenih programa za provedbu prvog Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa i podataka o sadašnjim zaposlenicima u nadležnoj službi Ministarstva.

Čelnici instituta dužni su u roku od 30 dana od dana utvrđivanja zajedničkog koeficijenta zaposlenika (ZKZ) iz stavka 1. ovoga članka uskladiti akte o ustroju radnih mjesta s odredbama ovoga Pravilnika, te raspisati natječaj za izbor znanstvenika prema usklađenom aktu o ustroju radnih mjesta za koja se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske.

Članak 27.

Institutima koji prema čl. 26. ovog Pravilnika imaju ukupni višak znanstvenog, suradničkog i ostalog osoblja iznad 20%, odredit će se privremeni zbroj koeficijenata zaposlenika do visine zaposlenih na dan potpisivanja ugovora za izvedbu programa u 1996. godini.

Instituti iz stavka 1. ovoga članka moraju do 15. 6. 1997. godine predložiti programe usklađene s brojem znanstvenika i suradnika određenog temeljem podataka iz stavka 2. članka 26. ovoga Pravilnika.

Ministarstvo će, prije donošenja konačnog zbroja koeficijenata zaposlenika, u zajednici sa institutom uskladiti financiranje instituta iz stavka 1. ovoga članka.

Instituti koji temeljem podataka iz stavka 2. članka 26. ovoga Pravilnika imaju ukupni višak ili manjak znanstvenog, stručnog i ostalog osoblja ispod 20%, temeljem odredbi iz stavka 2. članka 13 ovoga Pravilnika neće mijenjati ukupni broj zaposlenika, ali moraju uskladiti programe s raspoloživim brojem znanstvenika i suradnika u skladu s odredbama članka 19 ovog Pravilnika.

Članak 28.

Ministar će do 1. 10. 1997. godine utvrditi konačni zbroj koeficijenata (ZKZ) za radna mjesta službenika i namještenika na institutima za koja se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske na način propisan člankom 19. ovoga Pravilnika.

Ministar će konačni zbroj koeficijenata (ZKZ) utvrditi na temelju detaljne obrade podataka o programima za izvedbu Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa u 1997. godini, kao i analize raspoloživog prostora, broja zaposlenika i drugih relevantnih pokazatelja.

Čelnici instituta će u roku od 30 dana od dana donošenja konačnog zajedničkog koeficijenta zaposlenika iz stavka 1. ovoga članka uskladiti akte o ustroju radnih mjesta s odredbama ovoga Pravilnika, te rasporediti zaposlenike prema usklađenom aktu o ustroju radnih mjesta za koja se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske.

Članak 29.

Instituti mogu zaposliti i veći broj zaposlenika od broja za koje se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu uz obvezu da im iz posebnih izvora osiguraju plaće i ostale naknade i primanja.

Instituti moraju u slučaju iz stavka 1. ovog članka posebno u ustroju radnih mjesta predvidjeti radna mjesta za koja se plaće i ostala davanja osiguravaju iz posebnih prihoda.

Institut ima pravo na sredstva za osnovne plaće iz Državnog proračuna samo za trenutno zaposlene djelatnike, bez obzira da li je u potpunosti iskorišten programom definirani i utvrđeni ZKZ.

Ukupna sredstva za osnovne plaće i ostale pripadajuće naknade za zaposlenike za koje se utvrđuje ZKZ, a plaća se osigurava iz državnog proračuna, ne mogu preći zbroj koeficijenata zaposlenih u mjesecu za koji se osigurava plaća.

Ukupna primanja zaposlenika mogu se povećati, ako su za to osigurana sredstva u skladu sa ovim Pravilnikom, ali se ne mogu otvarati nova radna mjesta niti unapređenja zaposlenika iznad utvrđenog ZKZ, osim na način utvrđen stavkom 1. i 2. ovog članka.

Instituti su dužni osigurati i sva potrebna sredstva iz vlastitih izvora u svezi s troškovima poslovanja vezanim uz rad zaposlenika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 30.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 640-01-97-04-37
Uredbeni broj: 533-04-97-1

Potpredsjednik Vlade
i ministar znanosti i tehnologije
prof. dr. sc. Ivica Kostović, v.r.